

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WN.050.7.2025.KK
3669142.14682746.11845506
Warszawa, 25-03-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie Pani Posłanki Barbary Bartuś w sprawie zwrotów nieruchomości Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Gorlice i płynących z tego tytułu zagrożeń dla istnienia lasów na terenie pow. gorlickiego, K10ZAP2232, uprzejmie informuję co następuje.

Ad. 1. Ile postępowań dotyczących wniosków o stwierdzenie nieważności orzeczeń Prezydiów Powiatowych Rad Narodowych wydanych na podstawie dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o przejęciu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich położonych w niektórych powiatach województwa białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego (Dz. U. Nr 46, poz. 339) (zm. Dz.U. 1958 Nr 17, poz. 71) oraz na podstawie dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostawionego po osobach przesiedlonych do ZSRR dotyczących nieruchomości Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Gorlice zakończyło się stwierdzeniem nieważności orzeczenia? Czy Nadleśnictwo Gorlice było stroną w postępowaniu administracyjnym toczącym się przed Wojewodą Małopolskim? Czy były składane odwołania przez Nadleśnictwo Gorlice?

Nadleśnictwo Gorlice nie dysponuje pełną wiedzą na temat liczby postępowań administracyjnych dotyczących nieruchomości Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Gorlice, które przed Wojewodą Małopolskim zakończyły się stwierdzeniem nieważności orzeczeń Prezydiów Powiatowych Rad Narodowych (dalej: PPRN) wydanych na podstawie dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o przejęciu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich położonych w niektórych powiatach województwa białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego (Dz. U. Nr 46, poz. 339) (zm. Dz.U. 1958 Nr 17, poz. 71) oraz na podstawie dekretu z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostawionego po osobach przesiedlonych do ZSRR. Pełne dane dostępne są u organu prowadzącego, tj. Wojewody Małopolskiego.

W stosunku do gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Gorlice zarejestrowano łącznie 46 postępowań administracyjnych toczących się przed Wojewodą Małopolskim, które zakończyły się stwierdzeniem nieważności orzeczenia PPRN w Gorlicach o przejęciu na Skarb Państwa, wydanego na podstawie wyżej wymienionych przepisów. Nadleśnictwo

Gorlice w chwili wszczęcia tychże postępowań nie było ich stroną. Po powzięciu informacji o toczącym się postępowaniu administracyjnym, Nadleśnictwo zgłaszało swój udział jako strona postępowania lub składało wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy z udziałem Lasów Państwowych jako jego strony. W sprawach, w których Nadleśnictwo Gorlice zostało uznane za stronę postępowania, składano odwołania do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a następnie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Ad. 2. Proszę podać w rozbiciu na poszczególne lata, począwszy od roku 2009, komu sądy powszechne dokonały zwrotu, co było podstawą prawną do zwrotu oraz jaka była powierzchnia zwracanych nieruchomości?

W latach 2009-2024, na podstawie wyroków lub postanowień sądów powszechnych, zakończyło się 38 postępowań, w wyniku których Skarb Państwa Nadleśnictwo Gorlice utracił prawo własności do 192 ha gruntów leśnych na rzecz spadkobierców dawnych właścicieli.

Liczbę spraw w poszczególnych latach przedstawia poniższa tabela.

Rok	Liczba spraw	Podstawa zwrotu	Powierzchnia [ha]
2009	4	założenie KW	23,7835
2010	3	założenie KW	11,9694
	1	uzgodnienie KW	2,63
2011	5	założenie KW	22,9749
2012	1	założenie KW	1,9989
2013	0		
2014	1	uzgodnienie KW	1,5698
2015	1	uzgodnienie KW	9,84
2016	0		
2017	4	uzgodnienie KW	12,4355
2018	2	uzgodnienie KW	8,07
2019	1	uzgodnienie KW	3,69
2020	3	uzgodnienie KW	23,5085
2021	2	uzgodnienie KW	10,96
2022	7	uzgodnienie KW	51,6662
2023	2	uzgodnienie KW	3,8981
2024	1	uzgodnienie KW	2,68
SUMA:	38		191,6748

Ad. 3. Czy są lub były wznawiane postępowania jakie prowadzono administracyjnie przed Wojewodą Małopolskim na wniosek Prokuratora w sprawach, gdzie doszło już do zwrotu nieruchomości?

Nadleśnictwo Gorlice dysponuje wiedzą o trzech spawach administracyjnych, ostatecznie zakończonych stwierdzeniem nieważności orzeczenia PPRN w Gorlicach o przejęciu na Skarb Państwa, w których Prokuratura Okręgowa w Sosnowcu złożyła sprzeciw administracyjny od ostatecznej decyzji stwierdzającej nieważność orzeczenia o przejęciu na Skarb Państwa.

Ad. 4. Ile postępowań zakończyło się wypłatą odszkodowania bądź wykupem nieruchomości na skutek wyroków sądów o zwrocie?

Nadleśnictwo informuje, że w żadnej sprawie zakończonej utratą własności przez Skarb Państwa Nadleśnictwo Gorlice nie wypłacało odszkodowania. W 25 przypadkach Nadleśnictwo nabyło ponownie grunt w drodze zakupu o łącznej powierzchni 127 ha i wartości nabytych nieruchomości w wysokości 3,8 mln zł.

Ponadto udzielam odpowiedzi na poniższe pytania.

Ad. 1. Ile postępowań dotyczących zwrotu lasów „łemkowskich” na terenie Nadleśnictwa Gorlice jest obecnie w toku?

Nadleśnictwo Gorlice posiada wiedzę o 69 sprawach administracyjnych, które aktualnie toczą przed Wojewodą Małopolskim z wniosków spadkobierców dawnych właścicieli o stwierdzenie nieważności orzeczeń PPRN w Gorlicach, co do których Nadleśnictwo zgłosiło udział i zostało uznane jako strona postępowania. Ponadto toczą się 43 postępowania przed sądami powszechnymi o uzgodnienie treści Księgi Wieczystej, względnie o wydanie gruntów.

Ad. 2. Czy przez Wojewodę Małopolskiego są przyjmowane nowe wnioski o stwierdzenie nieważności orzeczeń PPRN w Gorlicach dotyczących nieruchomości Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Gorlice?

Nadleśnictwo nie ma wiedzy, czy Wojewoda Małopolski przyjmuje i rozpatruje nowe wnioski o stwierdzenie nieważności orzeczeń PPRN w Gorlicach. Jeśli Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gorlice nie jest uznane za stronę postępowania, wówczas nie otrzymuje żadnej korespondencji w przedmiotowych sprawach.

Ad. 3. Czy były lub są prowadzone postępowania o zwrot lasów z roszczenia osób zamieszkałych na Ukrainie? A jeżeli tak, to czy sposób postępowania w ich przypadku jest w jakiś sposób różny od postępowań wszczynanych na wniosek ludności polskiej?

Przed Wojewodą Małopolskim z udziałem Nadleśnictwa Gorlice jako strony toczyło się lub aktualnie toczy się 34 postępowania o stwierdzenie nieważności orzeczeń PPRN w Gorlicach z wniosku osób zamieszkałych na Ukrainie, których mienie podlegało

pod dekret z dnia 5 września 1947 r. o przejściu na własność Państwa mienia pozostawionego po osobach przesiedlonych do ZSRR. Sposób postępowania w przypadku wniosków osób narodowości ukraińskiej dotyczących wyżej wymienionego dekretu jest taki sam, jak wniosków osób będących obywatelami polskimi, które dotyczą dekretu z dnia 27 lipca 1949 r. o przejściu na własność Państwa nie pozostających w faktycznym władaniu właścicieli nieruchomości ziemskich położonych w niektórych powiatach województwa białostockiego, lubelskiego, rzeszowskiego i krakowskiego (Dz. U. Nr 46, poz. 339) (zm. Dz.U. 1958 Nr 17, poz. 71).

Ad. 4. Czy istnieje obawa, że Nadleśnictwo Gorlice będzie zmuszone dokonywać jeszcze zwrotów nieruchomości?

Potencjalny obszar dalszych roszczeń Nadleśnictwo szacuje na ok. 1 500-2 000 ha gruntów leśnych. Istnieje obawa, że postępowania administracyjne toczące się przed Wojewodą, będące aktualnie umarzane, mogą być wznawiane w przypadku ewentualnej nowelizacji przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Ponadto w wyniku toczących się aktualnie postępowań sądowych o uzgodnienie treści Księgi Wieczystej, Skarb Państwa wciąż traci prawo własności do gruntów, którymi obecnie zarządza Nadleśnictwo Gorlice. Do sądu Rejonowego w Gorlicach nieustannie wpływają nowe pozwy, chociaż ich częstotliwość wyraźnie zmniejszyła się do kilku nowych spraw rocznie.

Ad. 5. Jakie działania planowane są w celu zapobieżenia dalszym zwrotom, które mogłyby stanowić nieuzasadnione uszczuplenie zasobów leśnych w zarządzie Nadleśnictwa Gorlice – Lasy Państwowe?

Nadleśnictwo Gorlice wykorzystuje wszystkie dostępne środki prawne do przeciwdziałania zwrotom nieruchomości, w szczególności: aktywnie uczestniczy we wszystkich postępowaniach toczących się przed sądami powszechnymi, pozyskuje archiwalne dokumenty, zleca badanie dokumentów archiwalnych, podnosi zarzut zasiedzenia, składa apelację od niekorzystnych wyroków oraz jeżeli wstępują ustawowe przesłanki, wnosi o złożenie skarg kasacyjnych przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej oraz skarg nadzwyczajnych przez Prokuraturę.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/